

Program rozvoje obce Banín

2026–2036

1. Identifikace obce

- **Název obce:** Banín
 - **IČO:** 00579441
 - **Kraj:** Pardubický kraj
 - **Okres:** Svitavy
 - **Kód obce (ZÚJ):** 572560
 - **Katastrální území:** Banín (572560)
 - **Počet obyvatel:** přibližně 290
 - **Adresa obecního úřadu:** Obecní úřad Banín, Banín čp. 41, 568 02 Svitavy
 - **Datová schránka:** 6c5a4df
 - **Telefon:** +420 461 521 138
 - **E-mail:** ucetni@banin.cz
-

2. Úvod

Obec Banín je malá venkovská komunita s dlouhou historií, pevným ukotvením v tradicích a bohatým společenským životem. Hlavním cílem místní samosprávy je nejen zachovat, ale především **zlepšovat kvalitu života** všech obyvatel – napříč generacemi.

Tento **program rozvoje** vychází z konkrétních potřeb a návrhů obyvatel, možností obce i širšího společenského a technologického vývoje. Dokument odráží principy **odpovědného, moderního a otevřeného rozvoje**, který myslí na budoucnost i posilování mezilidských vztahů.

3. Způsob zpracování programu

Program rozvoje obce Banín na období 2026–2036 byl zpracován jako strategický dokument zaměřený na:

- zlepšení kvality života v obci,
- efektivní využívání veřejných prostředků,
- podporu místního rozvoje,
- udržitelný přístup ke krajině a infrastruktuře.

Na přípravě programu se podílelo vedení obce, členové zastupitelstva, pracovníci obecního úřadu, zástupci místních spolků i občané – prostřednictvím ankety, připomínek, veřejných jednání a neformálních konzultací.

Zpracování vychází z:

- zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- metodiky Ministerstva pro místní rozvoj ČR (Program obnovy venkova),
- strategických dokumentů Pardubického kraje, mikroregionu Brněnec a MAS Svitava.

Program je otevřeným (živým) dokumentem. Jeho naplňování bude **pravidelně vyhodnocováno** a aktualizováno dle aktuálních potřeb, finančních možností a dostupných dotačních příležitostí.

4. Analytická část

4.1 Základní informace o obci

Obec Banín se nachází v okrese Svitavy, přibližně 13 km jihozápadně od města Svitavy. Leží v klidném prostředí **Českomoravského podhůří**, v krajině s převahou zemědělské a lesní činnosti.

Rozloha katastru činí cca 1 294 ha. Obec má přibližně 290 stálých obyvatel a vyznačuje se stabilní venkovskou zástavbou s rodinnými domy a tradičně silnou komunitní vazbou.

4.2 Historie a charakter obce

První písemná zmínka o Baníně pochází z roku 1291. Během staletí prošla obec řadou významných změn – od rekatolizace, přes zánik klášterního majetku až po rozmach zemědělství v 19. století. Po roce 1948 zde působilo JZD, dnes v obci působí drobní podnikatelé a soukromé firmy.

4.3 Kulturní a přírodní dědictví

- **Kulturní památka:** Kamenná hřbitovní zeď
- **Sakrální drobné stavby:** boží muka, kříže
- **Typická venkovská zástavba** pro Pardubický kraj
- **Přírodní potenciál:** lesy, louky, pěší turistika a cykloturistika

Společenský život je rozvíjen prostřednictvím aktivních spolků, provozem obecní knihovny, mateřské školy a kulturního domu.

5. Analýza obce Banín

Silné stránky

- Klidné, bezpečné a přírodně atraktivní prostředí vhodné pro rodinný život.
- Dobrá dopravní dostupnost – blízkost města Svitavy (cca 13 km).
- Aktivní spolkový a společenský život – SDH, kulturní a sportovní akce.
- Dostatečný obecní majetek – kulturní dům, MŠ, veřejná prostranství, obecní les.
- Funkční základní infrastruktura – pitná voda, kanalizace, plyn, elektrická síť.
- Kulturní dědictví – hřbitovní zeď (kulturní památka), drobné sakrální stavby.
- Fungující mateřská škola, knihovna a informační kanály.
- Spolupráce s Mikroregionem Brněnec, MAS Svitava a s okolními obcemi.
- Přírodní prostředí vhodné pro rekreaci, turistiku i agroturistiku.

Slabé stránky

- Nízký počet obyvatel, stárnoucí populace, odchod mladých do měst.
- Nedostatek dostupného bydlení a stavebních parcel pro mladé rodiny.
- Zastaralé veřejné osvětlení, chybějící chodníky, některé úseky komunikací ve špatném stavu.
- Omezená nabídka pracovních míst v místě.
- Nedostatečné pokrytí mobilním signálem a pomalý internet.
- Nedostatečná sportovní infrastruktura (rekonstruovaná tělocvična dosud nedokončena).
- Slabá dopravní obslužnost – chybějí večerní a víkendové spoje.
- Kůrovcem zasažené lesy, nutnost obnovy.

Příležitosti

- Dotační programy z EU, MMR, SFŽP, MAS a krajských fondů.
- Podpora výstavby a dostupného bydlení – využití obecních pozemků, spolupráce s developery.
- Digitalizace a moderní technologie – chytrá obecní správa, otevřená komunikace.
- Obnovitelné zdroje – využití sluneční a větrné energie, úspory energií.
- Rozvoj cyklotras, turistiky a komunitního cestovního ruchu.
- Využití přírodního potenciálu pro ekologické a vzdělávací projekty.
- Spolupráce s místními podnikateli, podpora drobných služeb a řemesel.
- Oživení veřejných prostranství a podpora komunitních aktivit.

Hrozby

- Dlouhodobý odliv obyvatel a ztráta životaschopnosti venkova.
- Růst cen energií a stavebních materiálů – nižší schopnost obce investovat.
- Riziko snížení dotační podpory malým obcím a legislativní nejistoty.
- Klimatické extrémy – sucha, přívalové deště, ohrožení infrastruktury.
- Zhoršení dostupnosti zdravotní péče a veřejných služeb.
- Stárnutí obyvatel a úbytek aktivních členů spolků.
- Závislost na externích službách – autobusová doprava, lékaři, IT podpora.

6. Vyhodnocení stávajícího stavu

6.1 Technická a dopravní infrastruktura

Obec Banín má funkční základní infrastrukturu, která umožňuje spokojený venkovský život, ale v některých oblastech vyžaduje modernizaci a další rozvoj.

- **Komunikace:** Většina místních komunikací je zpevněná, některé úseky však trpí technickými závadami (nerovnosti, výmoly). Chybí chodníky podél některých frekventovaných tras.
- **Veřejné osvětlení:** Funkční, avšak technicky zastaralé. Plánuje se přechod na LED technologii s nižší spotřebou.
- **Vodovod a kanalizace:** Zajištěno napojení na veřejný vodovod, kanalizační síť byla vybudována před více než deseti lety – nyní je potřeba opravy, výměny čerpadel a kontrolní údržby.
- **Sběr odpadu:** Funguje pravidelný svoz komunálního a tříděného odpadu. Třídění podporováno, ale kapacita kontejnerových stání je na hraně – je třeba rozšíření.
- **Mobilní a datové připojení:** Mobilní signál je v některých částech obce velmi slabý nebo chybí úplně. Internetové připojení je pomalé a v řadě domácností téměř nedostupné.

6.2 Dostupnost služeb a občanská vybavenost

- **Mateřská škola:** Obec provozuje vlastní MŠ s dobrou pověstí. Budova vyžaduje rozsáhlou rekonstrukci a modernizaci.
 - **Zdravotní péče:** V obci není praktický lékař. Zajišťuje se rozvoz léků a doprava seniorů do ordinací v okolí.
 - **Knihovna:** Aktivní provoz, pravidelně doplňována. Slouží také jako komunitní centrum.
 - **Prodejna potravin:** Funguje místní prodejna smíšeného zboží, jejíž provoz je podporován obcí (např. odpuštěním nájmu a nákladů na energie).
 - **Pohostinství:** Obecní hostinec funguje jako přirozené centrum společenského života.
 - **Dopravní spojení:** Autobusová doprava je zajištěna, ale nedostatečná v odpoledních a víkendových hodinách.
-

6.3 Životní prostředí a krajina

- **Veřejná zeleň:** Obec pravidelně udržuje zeleň a veřejná prostranství. Výsadba stromů, keřů a květin probíhá pomocí odborných firem
 - **Obecní lesy:** Významně poškozeny kůrovcovou kalamitou. Probíhá obnova s využitím dotační podpory a pomocí občanů.
 - **Odpady a ekologie:** Třídění odpadů je zavedeno, potřeba je navýšit počet stanovišť a rozšířit osvětu.
 - **Přírodní lokalita:** Obec má zájem o podporu ochrany přírody a ekologického vzdělávání – zejména v oblasti místních druhů rostlin a péče o krajinný ráz.
-

6.4 Společenský a komunitní život

- **Spolková činnost:** Aktivní SDH, kulturní spolek, sportovní iniciativy. Občané se podílejí na organizaci tradičních i nových akcí.
 - **Kulturní a sportovní akce:** Pravidelné – dětský den, masopust, letní soutěžní aktivity, zájezdy, soutěže pro děti.
 - **Kulturní dům a tělocvična:** Kulturní dům je částečně zrekonstruován. Sportovní část (tělocvična) je zatím mimo provoz.
 - **Dobrovolnictví:** Obec se opírá o aktivní občany, kteří se zapojují do úklidů, výsadeb, organizace akcí i drobných oprav.
 - **Komunikace s občany:** Informování probíhá prostřednictvím úřední desky, webu obce, Facebooku, SMS brány i mobilní aplikace.
-

7. Strategická část

Vize rozvoje obce Banín do roku 2036

„Banín – moderní, soběstačná a přátelská vesnice pro všechny generace. Místo s kvalitní infrastrukturou, aktivním komunitním životem, úctou k přírodě a otevřeným přístupem k občanům i novým nápadům.“

Tato vize vyjadřuje dlouhodobý cíl, který obec usilovně naplňuje. Slouží jako rámec pro strategická rozhodnutí a konkrétní investice v příštích deseti letech.

Hodnoty, na kterých obec staví

- **Komunitní soudržnost a tradice** – důraz na sousedské vztahy, spolky, společné akce a kulturní dědictví.
 - **Udržitelný a odpovědný rozvoj** – rozvoj s respektem k přírodě, krajině, energiím a rozpočtu obce.
 - **Modernizace a otevřenost** – digitalizace, transparentní správa, aktivní komunikace s občany.
 - **Mezigenerační solidarita** – obec jako bezpečné místo pro rodiny, děti, seniory i nové obyvatele.
 - **Spolupráce** – s občany, spolky, školami, podnikateli a okolními obcemi.
-

8. Návrhová část

8.1 Bydlení a parcely

- Vyčlenění nových pozemků pro výstavbu rodinných domů.
- Zajištění zasíťování, potřebné infrastruktury a projektové dokumentace.
- Podpora mladých rodin při výstavbě bydlení.

8.2 Dopravní infrastruktura

- Opravy a modernizace místních komunikací.
- Bezpečnější přechody a zastávky.
- Rozšíření parkovacích míst v obci.

8.3 Vodohospodářská infrastruktura

- Rekonstrukce, opravy a modernizace vodovodní sítě.
- Opravy, rekonstrukce a modernizace kanalizace
- Oprava, údržba a rekonstrukce stávající požární nádrže jako klíčového prvku bezpečnosti.

8.4 Občanská vybavenost

- Rekonstrukce kulturního domu.
- Vybavení pro společenské a vzdělávací akce.
- Zlepšení dostupnosti služeb pro občany.

8.5 Zeleň a životní prostředí

- Obnova a údržba veřejné zeleně a parku.
- Výsadba nových stromů a keřů.
- Péče o krajinu a ekologické projekty.

8.6 Opravy a údržba obecních budov

- Postupná oprava střech, fasád a technických částí obecních budov.
- Zateplení a energetické úspory.
- Modernizace interiérů a vybavení.

8.7 Společenský a kulturní život

- Podpora místních spolků a tradic.
- Organizace pravidelných akcí pro děti i dospělé.
- Rozšíření nabídky kulturních a sportovních aktivit.

8.8 Péče o seniory a sociální oblast

- Zlepšení dostupnosti sociálních služeb.
- Rozvoj programů mezigenerační spolupráce.
- Podpora seniorů při zapojení do komunitních aktivit.

8.9 Sportovní a komunitní areál

Rozvoj obce Banín do roku 2036 počítá se zřízením víceúčelového areálu, který bude sloužit nejen k odpočinku a sportu, ale také jako zázemí pro spolkový a společenský život.

Hlavní kroky:

- Získání a odkoupení pozemků od Římskokatolické církve a Státního pozemkového úřadu v návaznosti na územní plán obce.
- Vybudování sportovního a klidového areálu – kombinace sportovišť, oddechových ploch a multifunkčních prostor pro děti, mládež, rodiny i seniory.
- Zázemí pro hasiče – vytvoření podmínek pro činnost Sboru dobrovolných hasičů, včetně pořádání soutěží a cvičení.

- Prostor pro společenské akce – areál bude sloužit také pro kulturní, vzdělávací a mezigenerační setkávání.
- Udržitelné řešení – projekt bude připraven s důrazem na ekologii, využití dešťové vody, výsadbu zeleně a možnost etapové výstavby podle finančních možností obce.

Cílem je vytvořit místo, které propojí rekreační, sportovní a společenské funkce a stane se novým přirozeným centrem setkávání.

9. Klíčové priority programu

1. Opravy a modernizace místních komunikací.
2. Vyčlenění nových parcel pro výstavbu a zajištění infrastruktury.
3. Rekonstrukce a vybavení kulturního domu.
4. Údržba a obnova veřejné zeleně, výsadba stromů.
5. Postupná oprava a modernizace obecních budov.
6. Podpora společenského a spolkového života.
7. Zlepšení sociálních služeb a podpora seniorů.
8. Vybudování sportovního a klidového areálu s důrazem na využití pro hasiče, mládež i spolkový život obce.
9. Oprava, údržba a rekonstrukce stávající požární nádrže jako součást bezpečnosti a ochrany obyvatel.

10. Zelená infrastruktura a krajina

Obec Banín chápe krajinu jako klíčovou součást svého charakteru i potenciálu.

Cílem je ochrana a rozvoj přírodního bohatství obce a zapojení veřejnosti do péče o životní prostředí:

- **Revitalizace obecních lesů:** Pokračující obnova po kůrovcové kalamitě, podpora výsadeb s důrazem na druhovou pestrost a klimatickou odolnost.
 - **Zeleň v intravilánu:** Péče o veřejnou zeleň, výsadba stromů, keřů, zadržování vody v krajině.
 - **Úklidy a ekologická osvěta:** Pravidelné komunitní úklidové akce, programy ekologického vzdělávání (např. s MŠ, spolky).
 - **Biodiverzita a ochrana přírody:** Podpora občanských iniciativ, ochrana chráněných rostlin, výstavba ptačích budek, broukovišť a dalších prvků ekologické stability.
-

11. Závěr

Tento **Program obnovy obce Banín na období 2026–2036** představuje ucelenou strategii rozvoje malé, ale ambiciózní venkovské obce, která se rozhodla využít svůj potenciál odpovědně, moderně a s důrazem na spokojenost svých obyvatel.

Program vznikl na základě důkladné analýzy potřeb obce, konzultací s občany a vychází z doporučených metodik Ministerstva pro místní rozvoj ČR a dalších odborných podkladů. Dokument je zároveň otevřený – jeho naplňování bude pravidelně vyhodnocováno a podle potřeby upravováno.

Způsob vyhodnocování a aktualizace programu:

- **Vyhodnocení** – zastupitelstvo bude provádět kontrolu plnění cílů a aktualizaci dle situace.
- **Zapojení občanů** – prostřednictvím veřejných zasedání a digitálních nástrojů (např. anket, formulářů) mohou občané navrhnout nové priority.
- **Zveřejnění výsledků** – souhrnné zprávy o postupu budou pravidelně publikovány na webových stránkách obce a vyvěšeny na úřední desce.

Program obnovy obce Banín 2026–2036 je nejen rozvojovým dokumentem, ale především závazkem – že obec bude moderní, odpovědná a otevřená komunitě.

Program rozvoje obce Banín 2026–2036 byl schválen zastupitelstvem obce Banín dne

Xx.9. 2025